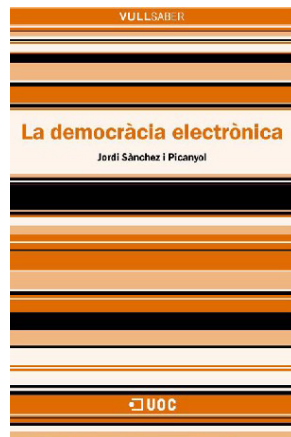

RESSENYA

La democràcia electrònica, de Jordi Sànchez i Picanyol

Rosa Borge Bravo

SÀNCHEZ, Jordi (2005).
La democràcia electrònica.
Barcelona: Editorial UOC.
Col·lecció «Vull Saber», núm. 1.
ISBN 84-9788-329-2

Resum

El primer número de la col·lecció «Vull Saber», titulat *La democràcia electrònica* i escrit pel politòleg Jordi Sànchez, és molt pertinent perquè el tema és de gran actualitat i pot interessar tant a polítics i autoritats com a qualsevol ciutadà que faci servir les noves tecnologies i vulgui conèixer l'impacte dels canvis tecnològics en el món polític. En poques pàgines, atès que l'objectiu de la col·lecció és concentrar la informació més rellevant per a començar a comprendre un tema, el llibre ens fa reflexionar sobre les potencialitats d'Internet per a transformar el sistema polític de la democràcia representativa, i presenta les experiències més importants que s'han desenvolupat en aquest àmbit: vot electrònic, parlaments oberts, fòrums en línia, consultes ciutadanes, comunicació bidireccional entre polítics i ciutadans, etc. També és útil perquè al llarg del llibre es fa esment de nombroses webs i enllaços sobre les diverses experiències que tenen un impacte transformador en els nostres sistemes polítics. A causa de l'interès d'aquests temes, del 14 al 22 de

Abstract

The first title in the "Vull Saber" series, *La democràcia electrònica* (e-Democracy) written by the political scientist Jordi Sànchez, represents a highly relevant work as it deals with a very current subject matter which can be of interest not only to politicians and public authorities, but also to any citizen who uses new technologies and wishes to gain greater insight into the impact that technological changes have on the world of politics. Each title in the series aims to provide an introduction to a subject by condensing the most relevant information over a limited number of pages. The book invites us to reflect on the potential of the Internet to transform the political system of representative democracy and sets out the most important events that have occurred in this ambit: e-voting, open parliaments, on-line forums, citizen consultations, two-way communication between politicians and citizens, etc. Throughout the book, there are many useful links and Web page references to different issues surrounding e-democracy. In November 2005, the UOC's virtual Campus

novembre del 2005 es va endegar un debat virtual sobre el contingut del llibre, al qual estaven convidats tots els membres de la comunitat UOC. El debat i la presentació del llibre es va situar en el nou espai Comunitat/Activitats/Presentacions Virtuals, del Campus. La important participació en el debat (més de 60 participants) va fer palès l'interès que despertaven les noves tecnologies de la informació i la comunicació com a noves eines polítiques i socials.

Paraules clau

democràcia electrònica, canvi polític, participació, vot electrònic, Internet

Tema

Democràcia i administració electrònica

La qualitat principal del llibre és que va més enllà d'una mera descripció de les experiències de democràcia electrònica i fa pensar al lector sobre l'impacte de les TIC en el món polític. Precisament en aquesta línia, al començament del llibre, l'autor ens fa reflexionar sobre per què les TIC s'utilitzen tan poc en les institucions i en els processos polítics de les nostres democràcies representatives. La resposta que dona l'autor es refereix al decalatge entre una societat dinàmica, postmaterialista, organitzada en xarxes horitzontals, informada, i que fa servir àmpliament les TIC, i un sistema polític organitzat de manera jeràrquica com fa 50 anys, poc transparent i poc adaptat als canvis.

Posteriorment, l'autor recull les aportacions de diversos estudiosos sobre les diverses possibilitats i fases dels usos de les TIC en els processos polítics. Així, les TIC poden ser emprades per a millorar els processos representatius o per a canviar-los cap a una participació més gran i deliberació en els afers públics. Ara per ara, en la majoria dels països l'ús de les TIC per a la participació i la deliberació és més aviat esporàdic, experimental i no

hosted a virtual debate focusing on the contents of the book and open to all members of the UOC community. The level of participation in the debate (more than 60 participants) highlighted the interest surrounding information and communication technologies as new social and political tools.

Keywords

e-democracy, political change, participation, e-voting, Internet

Topic

e-Democracy and e-administration

vinculant. En aquest sentit, l'autor conclou que encara que moltes de les possibles transformacions no siguin realitat, convé reflexionar sobre quins impactes podrien tenir l'ús de les TIC en el sistema polític. De fet, la gran majoria de les institucions polítiques tendeixen a convergir a mitjà termini cap als mateixos o semblants usos de les TIC.

D'altra banda, l'autor també es fa ressò de les argumentacions i els fets que han succeït que ens poden fer decantar a favor i en contra de la introducció de les TIC en els processos polítics, per exemple en les eleccions. Una de les principals aplicacions que es coneix de les TIC als processos polítics representatius és el vot electrònic. Hi ha diverses modalitats de vot electrònic, però la més innovadora i diferent de les votacions tradicionals és el vot per sistemes electrònics remots (Internet, SMS, vot per telèfon a partir de tonalitats de marcatge i vot a través de la televisió digital interactiva). Aquests sistemes estalvien el desplaçament al col·legi electoral, redueixen els costos del processament i recompte de vots, i, emprats conjuntament, han incrementat en alguns casos la participació. No obstant això, es plantegen dubtes

sobre la seguretat del secret del vot i la igualtat d'oportunitats entre tots els electors a causa de la fractura digital. També es corre el perill de convertir una activitat eminentment pública i simbòlica en un acte privat i aïllat.

Per acabar, l'autor presenta els requeriments i les mesures polítiques, tècniques i sociològiques que caldria assolir per a un desplegament del vot electrònic amb èxit: autenticació i anonimat dels votants, verificabilitat i control públic del procés, augment de la confiança de la ciutadania en el sistema, i la garantia que la igualtat de vot no quedi afectada per la fractura digital.

Respecte a l'autor del llibre, Jordi Sànchez i Picanyol, cal destacar que ha estat professor de Ciències polítiques de diverses universitats catalanes i que actualment és el director de la Fundació Jaume Bofill.^[www1] Aquesta institució, en gran part gràcies al convenciment decidit de Jordi Sànchez, impulsa la recerca i les actuacions públiques en el camp de la democràcia electrònica. Són un referent per a molts actors i institucions polítiques catalanes que volen desenvolupar mecanismes de participació electrònica.

Citació recomanada

BORGE, Rosa (2006). «Resseña del llibre *La democràcia electrònica*, de Jordi Sànchez i Picanyol» [ressenya en línia]. *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*. Núm. 2. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa].

<<http://www.uoc.edu/idp/2/dt/cat/borge.pdf>>

ISSN 1699-8154

Aquesta obra està subjecta a la llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 de Creative Commons. Així doncs, se'n permet la còpia, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i la font (Revista IDP), i l'ús concret no tingui finalitat comercial. No se'n poden fer usos comercials ni obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/deed.ca>>

Rosa Borge Bravo

rborge@uoc.edu

És professora de Ciències polítiques i de l'administració i del seminari d'E-government de la UOC, i doctora en Ciències Polítiques i Sociologia per la Universitat de Deusto. Ha estat professora i tècnica de recerca de la Universitat Pompeu Fabra i *visiting scholar* per la Universitat de Michigan. També ha estat consultora de diferents institucions públiques i ha dirigit i dissenyat projectes de R+D per a empreses. Està especialitzada en l'Àrea de Metodologia de les Ciències Socials, en Comportament Polític i en Democràcia i Participació Electrònica. Les seves darreres publicacions versen sobre les experiències recents de participació electrònica a Espanya i al món (*Revista Internet, Dret i Política*, núm. 1. UOC, 2005) i sobre les tècniques d'investigació en ciència política (Borge i Ferrer, Editorial UOC, 2005).

[www1]: <http://www.fbofill.org>